

τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς των καὶ μετ' ἑξῆς καὶ ἀποστροφὴν βλέπουσι τοὺς αἰτίους τοῦ πολέμου.

Ἐὰν ὁμως δὲν ἐπιθυμεῖτε νὰ ἔλθητε εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης, πλησιάσατε εἰς τὰ παράλια μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, αὐτοῦ δὲ ἰστάμενοι ἐμβλέψατε πρὸς τὴν ἐκτεταμένην θαλάσσαν.

Ἰδοὺ πλοῖα τοῦ πολέμου, γιγαντιαῖα, μόλις κινούμενα καὶ φέροντα πῦρ καὶ σίδηρον, πλέοντα ἐξ ἑνὸς καὶ ἄλλου μέρους—ἰδοὺ πόλεμος θαλάσσιος δεινότερος καὶ ἀλγεινότερος τοῦ τῆς ξηρᾶς—ἰδοὺ ἡ ναυμαχία ἐτοίμη ν' ἀποπέμψῃ εἰς τὸν ἄδην ψυχὰς—ἰδοὺ καὶ ἐνταῦθα τὸ τῆς ναυμαχίας σημεῖον ὑψοῦται, πλοῖον ἐπὶ πλοίου μετ' ὀρμῆς ἐμπίπτει, τὸ ἐν καταβυθίζει τὸ ἄλλο καὶ τρίτον διαδίδει τολμηρῶς καὶ ἐντέχνως πρὸς τὰλλα τὴν φλόγα τοῦ καταστρεπτικοῦ πυρός.

Ἐδῶ τώρα φαίνεται ἡ θλιβερὰ καὶ φορικῶδης εἰκὼν τοῦ θαλασίου πολέμου—ὁ αὐτῆς καὶ ὁ στρατιώτης ἀγνοεῖ ποῦ νὰ στρέψῃ πρὸς σωτηρίαν του—εἶναι περικυκλωμένος ὑπὸ δύο τρομερῶν καὶ δυσκινήτων ἐχθρῶν τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ πυρός, θέλων νὰ ἐκφύγῃ τὴν φλόγα τοῦ πυρός, ἐμπίπτει εἰς τὴν ἀφρίζουσαν θάλασσαν, καὶ γίνεται βορᾶ τῶν ἰχθύων, ἐὰν δὲ ἐκφύγῃ τὸν κίνδυνον τῆς θαλάσσης, κατατριώγεται ὑπὸ τοῦ πυρός· τώρα στρέφει πρὸς τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο μέρος, δὲν εὐρίσκει ὁμως σωτηρίαν, ὑψώνει λοιπὸν τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν Οὐρανὸν καὶ ἐπικαλεῖται τὴν θεῖαν ἀντίληψιν, αὕτη ὁμως κατὰ τὸ παρὸν κωφεύει, ὅθεν ἀπελπισμένος, ῥίπτεται ἐπὶ τινων συντετριμμένων καὶ φερομένων τῆδε κἀκεῖσε ὑπὸ τῶν ἀνέμων πλοίων, ἐλπίζων τῆς ζωῆς τοῦ σωτηρίαν, πλὴν παλαίων κατὰ δυσκινήτων στοιχείων, ἀπέρχεται εἰς τὴν αἰωνιότητα, οὐδὲ μικρὸν ἔχνος τῆς ὑπάρξεώς του ἐγκαταλείπων.

Παυσάσης δὲ τῆς ναυμαχίας, ὁ λιμὴν τῆς πόλεως, ἐγγὺς τῆς ὑπόας ἐγενεῖν ἡ ναυμαχία, γέμει ἀνθρώπων, οἵτινες ἐρωτῶσιν, ἵνα μάθωσι τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς· καὶ ἐνταῦθα ὁ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος τῶν γονέων, αἱ οἰμωγαὶ καὶ οἱ στεναγμαὶ ἀδελφῶν, συζύγων καὶ φίλων τῶν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ πεσόντων εἶναι ἀλγεινότερος καὶ φορικώδης τῶν προηγουμένων—ἐδῶ οἱ πεσόντες ἐστερηθήσαν καὶ τῶν τελευταίων παρηγορητικῶν τῆς ἐνταφιάσεως—ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑψωθῇ κοινὸς τάφος—διὰ τοὺς πεσόντας ἐν τῇ ναυμαχίᾳ δὲν ὑψοῦται αἰσθητὸν μνημεῖον.

Τὴν θλιβερὰν λοιπὸν καὶ φορικῶδη τοῦ πολέμου εἰκὼνα βλέποντες καὶ αἰσθανόμενοι, ὦ ἄνθρωποι, φορίζατε καὶ ἀναθεματίζατε τοὺς ἐγειρόντας πολεμίας ἔριδας· οὐδεμίαν λατρείαν καὶ προσκύνησιν δώσατε εἰς τὸν θεὸν τοῦ πολέμου—ζήσατε ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ, αὗται εἶναι τὸ στήριγμα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς εὐδαιμονίας· ὁ λόγος καὶ τὰ ἔργα

τῆς εἰρήνης, εἶναι ἱκανὰ νὰ προστατεύουν τὴν πρῆπουσαν εἰς λογικὰ ὄντα ἐλευθερίαν καὶ δικαιώματα, χωρὶς καταστρεπτικῶν πολέμων.

K.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

—:O:—

ΔΕΙΛΙΑ

Ἡ δειλία εἶναι φόβος ἄλογος διὰ πράγματα ἀνάξια φόβου, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον φανταστικά. Ὁ δειλὸς φανταζόμενος κἀκὸν τι, κινδυνεύει νὰ βλάβῃ τὴν ζωὴν, ἢ τὴν κατάστασιν αὐτοῦ· φοβεῖται αὐτὸς, ὡς ἐὰν ἦτο ἀληθινόν, καὶ στερεεῖται τὴν ἕσυχον ἀπολαυσιν τοῦ παρόντος ἀγαθοῦ μετ' ἡν ἡ φανταστικὴ ὄψιν τοῦ ἐνδεχομένου δεινοῦ. Χωρὶς νὰ ἦναι κίνδυνος τῶν χρημάτων αὐτοῦ, αὐτὸς πλάττει τοῦτον, καὶ ζητῶν φύλαξιν ἀσφαλεστέραν, καταντᾷ πολλάκις εἰς ἀληθινὴν στέρησιν. Μέλλει ποτὲ βεβαίως νὰ ἀποθάνῃ· αὐτὸς ὁμως ὡς νὰ βλέπῃ ἑαυτὸν ἤδη ἀποθνήσκοντα, ὀλιγοψυχεῖ, ἀποφεύγει τὰς ἀναγκαίας εἰς τὴν υἰγιάν γυμνάσεις, μελαγχολεῖ, καὶ ἐπιταχύνει τῶν τὸν θάνατον. Ὁ δειλὸς εἶναι πρὸς τοῦτους ὑποπτος πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ἀνεπιτήδειος εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας. Τὸ θεραπευτικὸν τοῦ πάθους τούτου εἶναι νὰ φεύγωμεν τὴν ἀργίαν καὶ τὴν τρυφήν νὰ θεωρῶμεν τὰ πράγματα κατὰ τὰς ὁποίας ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς ἀληθινὰς σχέσεις, καὶ προφυλαττόμενοι φρονίμως, νὰ δεχώμεθα τὰ ἀφευκτα μετ' ὑπομονῆς, καὶ νὰ μὴ ἀφίνωμεν ὡς παιδάκια τὴν φαντασίαν νὰ ἐκπλήττῃ ἡμᾶς μετὰ ῥαλόγα φόβητρα.

Τότε μόνον καθίσταται περιττὴ πᾶσα θρησκευτικὴ διδασκαλία ἢ θεία, ὅτε οἱ ἄνθρωποι, πρὸς τοὺς ὁποίους μέλλει νὰ διδασθῇ, δὲν ἔχουν ἰδέαν τινὰ περὶ ἀμαρτίας, ἢ ἀγνοοῦν τί ἐστὶν ἀρετὴ καὶ τί κακία, φαίνεται ὁμως, ὅτι τοιαῦτα πλάσματα ἀθῶα δὲν εὐρέθησαν μέχρι σήμερον εἰς τὴν γῆν, διὰ τοῦτο λοιπὸν οὔτε εἶναι δυνατόν οὔτε δικαίον νὰ λείψῃ θεία διδασκαλία ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Νὰ ἐλπίζῃ τις ὅτι, προσευχόμενος καὶ παρακαλῶν τὸν Θεὸν, μεταχειριζόμενος δὲ ἀναλόγως τῶν δυνάμεων του μέσα συντείνοντα εἰς τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἄλλων, εἶναι πρᾶγμα τῷ ὄντι θεόρεστον καὶ ἀποδοχῆς ἄξιον, ἀλλὰ προσευχόμενος καὶ παρακαλῶν αὐτὸν, ἔχων δὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας καὶ τοὺς πόδας ἀκινήτους, ὡς περιμένων δῆθεν ἀόρατόν τινα δύναμιν νὰ τὸν βοηθήσῃ, εἶναι πολὺ εὐθῆς καὶ ἀνόητος, καὶ ἔχει μεγίστην χρεῖαν θείας διδασκαλίας.